

Udskriftsdato: 13. december 2025

KEN nr 9491 af 22/06/2018 (Gældende)

Ankestyrelsens principafgørelse 34-18 om vedligeholdelsestræning - forbedring af funktionsniveau - helhedsvurdering - hjælp efter anden lovgivning - sektoransvar

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 2016-2114-62690

Ankestyrelsens principafgørelse 34-18 om vedligeholdelsestræning - forbedring af funktionsniveau - helhedsvurdering - hjælp efter anden lovgivning - sektoransvar

Principafgørelsen fastslår

Kommunen skal tilbyde vedligeholdelsestræning til børn og voksne, som på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer har behov herfor.

Forbedring af det hidtidige funktionsniveau

Kommunen kan ikke give afslag på vedligeholdelsestræning alene med den begrundelse, at træningen ikke har et vedligeholdende formål. Vedligeholdelsestræning kan også omfatte træning med henblik på at forbedre det hidtidige funktionsniveau.

Alle former for individuelle og målrettede træningsformer

Vedligeholdelsestræning kan fx være ergoterapi, fysioterapi, sansemotorisk træning og svømning. Der er ingen træningsformer, der på forhånd kan udelukkes i forhold til vedligeholdelsestræning.

Vedligeholdelsestræning gives til personer, som har brug for en individuel eller målrettet træningsindsats med henblik på at kunne vedligeholde fysiske eller psykiske færdigheder. Der kan derfor ikke bevilges vedligeholdelsestræning, hvis et barn, eventuelt med hjælp fra forældrene, eller en voksen selv kan udføre de nødvendige træningsøvelser.

Hjælp efter andre bestemmelser i den sociale lovgivning

Hvis det er afklaret, at et barn eller en voksen har et behov for behandling eller træning skal kommunen tage stilling til, om der kan bevilges hjælp efter reglerne om vedligeholdelsestræning eller andre regler i den sociale lovgivning. Kommunen skal forholde sig til alle muligheder for hjælp.

Der kan ikke bevilges hjælp til trænings- eller behandlingsudgifter efter reglerne om dækning af nødvendige merudgifter. Det gælder uanset, om der er tale om bestemmelsen om merudgifter til børn eller voksne.

Hjælp efter anden lovgivning

Kommunen kan ikke give afslag på at yde hjælp efter den sociale lovgivning med henvisning til, at hjælpen kan bevilges efter anden lovgivning, medmindre det er afklaret, at hjælpen faktisk kan gives efter anden lovgivning.

Kommunen skal derfor afklare, om der kan bevilges hjælp efter anden lovgivning og af andre sektorer. Kommunen kan afklare dette i samarbejde med de andre sektorer, for eksempel undervisnings- eller sundhedssektoren. Kommunen skal sikre sig, at der bliver foretaget en tværfaglig vurdering, som sikrer en koordineret indsats i forhold til barnets eller den voksnes behandlings- og træningsbehov.

Det er ikke udelukket at bevilge hjælp efter serviceloven og anden lovgivning samtidig. Det forudsætter dog, at hjælpen ikke kompenserer for det samme behov. Det afgørende er, om hjælpen samlet set tilgodeser behovet for hjælp.

Mulighederne for behandling inden for det offentlige

Der kan ikke bevilges hjælp til behandling eller træning i privat regi til hverken børn eller voksne, hvis der er et offentligt tilbud, som kan tilgodese behandlings- eller træningsbehovet.

I den konkrete sag skulle kommunen behandle sagen igen og afklare, om der kunne bevilges hjælp i form af vedligeholdelsestræning til barnet eller hjælp efter andre bestemmelser i den sociale lovgivning. Kommunen skulle også sørge for at få mulighederne for hjælp efter sundhedsloven og folkeskoleloven afklaret.

Baggrund for at behandle sagen principielt

Ankestyrelsen har behandlet sagen principielt. Det har vi gjort for at afklare, hvad vedligeholdelsestræning er. Vi ønsker også at afklare, hvilke krav der kan stilles til kommunernes afgørelser om afslag på vedligeholdelsestræning.

Reglerne

Love og bekendtgørelser

Lov om social service (serviceloven) senest bekendtgjort i lovebekendtgørelse nr. 102 af 29. januar 2018

- § 44, om at § 86, stk. 2 også gælder for børn.
- § 86, stk. 2, om vedligeholdelsestræning.
- § 88, stk. 2, 3. pkt. om at vedligeholdelsestræning gives til personer, der har behov for en individuel træningsindsats.

Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven), senest bekendtgjort i lovebekendtgørelse nr. 188 af 8. marts 2018

- § 5, om kommunens pligt til at behandle ansøgninger i forhold til alle muligheder.

Praksis

Følgende principafgørelser er brugt ved afgørelsen og gælder stadig:

30-17:

Hvis kommunen er i tvivl, om et produkt er et hjælpemiddel eller et behandlingsredskab, skal kommunen søge afklaret, om produktet kan bevilges efter sundhedslovgivningen.

Følgende principafgørelser er kasserede og gælder ikke længere (historisk):

80-12:

Kommunen skulle træffe afgørelse, om et barn med spasticitet kunne bevilges et længere forløb med ergoterapi og babysvømning efter servicelovens bestemmelser om rådgivning, undersøgelse og behandling eller efter servicelovens bestemmelser om vedligeholdelsestræning.

C-16-08:

En 82-årig kvinde havde modtaget vedligeholdelsestræning efter brud på hoften med efterfølgende operation. Hun havde ikke ret til forlængelse af bevillingen til vedligeholdelsestræning, da hun var i stand til at benytte offentlige transportmidler og ikke længere havde behov for individuelt træningsprogram med instruktion, men kunne deltage i almindeligt udbudt træningstilbud.

C-47-05:

Udgifter til psykologbehandling kunne ikke dækkes efter servicelovens regel om merudgifter ved forsørgelsen af børn, da der var tale om en behandlingsudgift.

C-26-03:

Ankestyrelsen har behandlet en sag om muligheden for at få økonomisk støtte til behandling af et barn i privat regi, når der eksisterer et offentligt behandlingstilbud.

Ankestyrelsen tog ved afgørelsen udgangspunkt i den gældende praksis, hvorefter der ikke kan ydes støtte efter den sociale lovgivning til behandling i privat regi, når der findes et relevant offentligt behandlingstilbud. Ankestyrelsen fandt ikke grundlag for generelt at undtage støtte til børn og unge fra denne praksis.

Praksis er indarbejdet i denne principafgørelse.

Vejledninger

Vi har også anvendt vejledning om hjælp og støtte efter serviceloven, vejledning nr. 9341 af den 8. maj 2015

- Pkt. 35, om definitionen af vedligeholdelsestræning.
- Pkt. 36, om målgruppen for vedligeholdelsestræning.
- Pkt. 37, om afgørelser om vedligeholdelsestræning.
- Pkt. 38, om sammenhæng med andre lovbestemmelser.

Den konkrete afgørelse

Resultatet er:

- Kommunen skal behandle din sag igen.

Det betyder, at vi hjemviser sagen til ny behandling, og at kommunen skal afgøre sagen på ny. Du skal være opmærksom på, at en ny behandling godt kan føre til det samme resultat i din sag.

Kommunen kontakter dig.

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at kommunen på det foreliggende grundlag og med den givne begrundelse ikke kunne give afslag på hjælp til ergoterapi til barnet.

Vi vurderer også, at sagen ikke indeholder tilstrækkelige oplysninger til, at vi kan tage stilling til, om du har ret til hjælp til ergoterapi til barnet efter reglerne om vedligeholdelsestræning eller efter andre regler i serviceloven eller anden lovgivning.

Hvad er afgørende for resultatet

Vi lægger vægt på, at kommunen alene begrunder afgørelsen med, at træningen ikke længere har et vedligeholdende formål, men nu har et udviklende formål.

Vi lægger også vægt på oplysningerne fra børneterapien om, at barnet har finmotoriske vanskeligheder og problemer med øje-hånd koordination. Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center anbefaler derfor ergoterapi for at styrke barnets finmotorik. Børneterapien anbefaler, at ergoterapien fortsætter blandt andet med henblik på at opretholde et alderssvarende funktionsniveau hos barnet.

Vi lægger herefter vægt på, at kommunen ikke har undersøgt, om der er mulighed for at give hjælp til barnets træning efter regler i anden lovgivning. Kommunen henviser alene til, at der eventuelt vil kunne bevilges hjælp i skolereg i eller ved henvisning til ergo- og fysioterapeutisk bistand fra egen læge.

På den baggrund finder vi, at det er godtgjort, at barnet har et træningsbehov, herunder både et behov for at vedligeholde og forbedre barnets funktionsniveau.

Kommunen skal derfor i en ny afgørelse afklare, hvordan barnets behov skal tilgodeses.

Kommunen skal undersøge, om der er mulighed for at give hjælp til barnets træning efter regler i anden lovgivning. Dette kan afklares i samarbejde med undervisningssektoren eller sundhedssektoren.

Kommunen skal også tage stilling til, om der kan bevilges hjælp efter serviceloven, herunder skal kommunen igen tage stilling til, om der kan bevilges hjælp efter reglerne om vedligeholdelsestræning. Kommunen skal også tage stilling til, om der kan bevilges hjælp til barnet efter servicelovens bestemmelser om rådgivning, undersøgelse og behandling til børn. Endelig skal kommunen forholde sig til om, der skal iværksættes en børnefaglig undersøgelse med henblik på stillingtagen til, om der skal iværksættes foranstaltninger for at tilgodeses barnets behov for træning.

Vi bemærker, at der kan være mulighed for at bevilge hjælpen efter forskellige bestemmelser i den sociale lovgivning og i anden lovgivning i kombination, hvis hjælpen tilgodeser flere forskellige behov. Der er dog ikke ret til hjælp i privat regi, hvis et offentligt tilbud kan tilgodese behovet.

Vi bemærker i øvrigt, at vi med denne afgørelse ikke har taget stilling til, hvordan barnets træningsbehov skal tilgodeses. Vi har ikke kompetence til at tage stilling til mulighederne for hjælp i undervisnings- eller sundhedssektoren, men alene mulighederne for hjælp i den sociale sektor.

Hvis du er uenig i kommunens nye afgørelse, kan du klage til os. Klagen skal indgives til kommunen.

Oplysningerne fremgår særligt af afgørelsen af den 14. november 2016 og ansøgning fra Børneterapien af den 25. juli 2016.

Om reglerne

Kommunen skal tilbyde vedligeholdelsestræning til børn og voksne, som på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer har behov herfor.

Kommunen kan ikke give afslag på vedligeholdelsestræning alene med den begrundelse, at træningen ikke har et vedligeholdende formål. Vedligeholdelsestræning kan også omfatte bevidst træning med henblik på at forbedre det hidtidige funktionsniveau.

Vedligeholdelsestræning kan fx være ergoterapi, fysioterapi, sansemotorisk træning og svømning. Der er ingen træningsformer, der på forhånd kan udelukkes i forhold til vedligeholdelsestræning.

Vedligeholdelsestræning gives til personer, som har brug for en individuel eller målrettet træningsindsats med henblik på at kunne vedligeholde fysiske eller psykiske færdigheder. Der kan derfor ikke gives vedligeholdelsestræning, hvis et barn eller en voksen selv kan udføre de nødvendige træningsøvelser.

Hvis det er godtgjort, at et barn eller en voksen har et behov for behandling eller træning skal kommunen tage stilling til, om der kan bevilges hjælp efter reglerne om vedligeholdelsestræning eller andre regler i den sociale lovgivning. Kommunen skal forholde sig til alle muligheder for hjælp.

Kommunen kan ikke give afslag på at yde hjælp efter den sociale lovgivning med henvisning til, at hjælpen kan bevilges efter anden lovgivning, medmindre det er godtgjort, at hjælpen faktisk kan gives efter anden lovgivning.

Kommunen skal derfor afklare, om der kan bevilges hjælp efter anden lovgivning og af andre sektorer. Kommunen kan afklare dette i samarbejde med de andre sektorer, for eksempel undervisnings- eller sundhedssektoren. Kommunen skal sikre sig, at der bliver foretaget en tværfaglig vurdering, som sikrer en koordineret indsats i forhold til barnets eller den voksnes behandlings- og træningsbehov.

Det er ikke udelukket at bevilge hjælp efter serviceloven og anden lovgivning samtidig. Det forudsætter dog, at hjælpen ikke kompenserer for det samme behov. Det afgørende er, om hjælpen samlet set tilgodeser behovet for hjælp.

Der kan ikke bevilges hjælp til behandling eller træning i privat regi til hverken børn eller voksne, hvis der eksisterer et offentligt tilbud, som kan tilgodese behandlings- eller træningsbehovet. Vi henviser til principafgørelse C-26-03.

Der kan ikke gives støtte til behandling som en merudgift ved forsørgelsen af børn. Det skyldes, at merudgiftsbestemmelsen alene omfatter egentlige forsørgelsesudgifter, der er tæt knyttet til barnet som f.eks. merudgifter til diætkost, særligt tøj, befordring, kurser, visse former for aflastning, vask og hygiejne. Vi henviser i den forbindelse til principafgørelse C-47-05, hvorefter udgifter til psykologbehandling ikke kunne dækkes efter servicelovens regel om merudgifter ved forsørgelsen af børn, da der var tale om en behandlingsudgift.

Der henvises også til principafgørelse 80-12, hvorefter et barn med spasticitet kunne bevilges et længere forløb med ergoterapi og babysvømning efter servicelovens bestemmelser om rådgivning, undersøgelse og behandling eller efter servicelovens bestemmelser om vedligeholdelsestræning.

Hvis barnet ikke kunne få støtte efter nævnte bestemmelser, skulle kommunen iværksætte en socialfaglig undersøgelse med henblik på, om barnet kunne få støtte til behandling/træning efter bestemmelserne om foranstaltninger til behandling/træning, når det måtte anses for at være af væsentlig betydning af hensyn til et barns eller en ungs særlige behov.

Sagen er behandlet på møde. På mødet stemmer deltagerne om resultatet. Der er enighed om afgørelsen.